Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0139

Markkinavakausvaranto rakennusten ja tieliikenteen aloilla ja muilla aloilla

Euroopan parlamentin tarkistukset 29. huhtikuuta 2026 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse markkinavakausvarannosta rakennusten ja tieliikenteen aloilla ja muilla aloilla (COM(2025)0738 – C10-0320/2025 – 2025/0380(COD))[1]

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys: ensimmäinen käsittely)

[1] Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaavaan valiokuntaan toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 60 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A10-0098/2026).

Tarkistus 1
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 1 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(1 a) Eurooppa-neuvoston 12 päivänä joulukuuta 2019 antamissa päätelmissä vahvistetaan tavoite ilmastoneutraalista unionista vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

Tarkistus 2
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(3) Varannon odotetusta toiminnasta tehty analyysi, jossa otetaan huomioon viimeaikaiset tiedot, osoittaa, että muuttamalla kohdennetusti tiettyjä parametreja voitaisiin osaltaan parantaa markkinoiden ennustettavuutta ja hinnanmuutosten vakautta uuden järjestelmän ensimmäisinä vuosina.	(3) Varannon odotetusta toiminnasta tehty analyysi, jossa otetaan huomioon viimeaikaiset tiedot, osoittaa, että muuttamalla kohdennetusti tiettyjä parametreja voitaisiin osaltaan parantaa markkinoiden ennustettavuutta ja hinnanmuutosten vakautta uuden järjestelmän ensimmäisinä vuosina. ***Jotta nämä muutokset eivät haittaisi unionin vähähiilistämistoimenpiteitä, jäsenvaltioilta tarvitaan lisätoimia. Euroopan keskuspankin mukaan vihreät investoinnit unionissa jäävät edelleenkin siitä tasosta, jota vuodelle 2030 asetetun hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteen saavuttaminen edellyttää. Sen vuoksi jäsenvaltioiden on syytä ottaa vakavasti vihreän rahoitusvajeen riski.***

Tarkistus 3

Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 3 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(3 a) Rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanoa on täydennettävä vähähiilistämistoimenpiteillä, jotka ovat tehokkain väline, jolla voidaan auttaa kotitalouksia vähentämään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja siten lieventää ETS2-järjestelmän vaikutusta kuluttajiin, koska polttoaineiden kysyntä rakennuksissa ja liikenteessä on edelleen suurelta osin joustamatonta lyhyellä aikavälillä. Jäsenvaltioilla on velvollisuus käyttää päästöoikeuksien huutokaupasta saadut tulot direktiivin 2003/87/EY 30 d artiklan 6 kohdan mukaisiin tarkoituksiin siten, että etusijalle asetetaan toimet, joilla voidaan osaltaan vaikuttaa ETS2-järjestelmän mukaisen päästökaupan sosiaalisiin näkökohtiin. Sen vuoksi olisi asianmukaista, että jäsenvaltiot käyttävät varannosta vapautettujen päästöoikeuksien huutokaupasta saadut tulot ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmiensa täydentämiseen. Yhtä tärkeää on, että komissio täydentää analyysiaan lopullisista päivitetyistä kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista yksilöimällä kunkin jäsenvaltion osalta alakohtaisia hiilestä

irtautumista koskevia toimenpiteitä ja sen, miten päästökauppajärjestelmän tuloja voitaisiin käyttää paremmin, jotta voitaisiin auttaa vähentämään ETS2-järjestelmän päästöoikeuksien kysyntää. On myös tärkeää vahvistaa EIP:n ennakkorahoitusvälinettä ja harkita lisätoimenpiteitä sosiaalisen ilmastorahaston määrärahojen lisäämiseksi, jotta varmistetaan, että kotitalouksille annetaan taloudellista tukea oikea-aikaisesti ja tasolla, joka vastaa ETS2-järjestelmän hintojen kehitystä. On tarpeen, että komissio harkitsee sosiaalisen ilmastorahaston voimassaoloajan pidentämistä.

Tarkistus 4
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(4) Jotta markkinoiden ennustettavuus olisi parempi pitkällä aikavälillä, niiden päästöoikeuksien, jotka on asetettu varantoon rakennusten, tieliikenteen ja muita aloja varten ja joita ei ole vapautettu, olisi oltava voimassa ***myös*** 31 ***päivän*** joulukuuta ***2030 jälkeen***.	(4) Jotta markkinoiden ennustettavuus olisi parempi pitkällä aikavälillä, niiden päästöoikeuksien, jotka on asetettu varantoon rakennusten, tieliikenteen ja muita aloja varten ja joita ei ole vapautettu, olisi oltava voimassa 31 ***päivään*** joulukuuta ***2033 saakka ja osittain 31 päivään joulukuuta 2035 saakka***. ***Komission olisi neljän vuoden kuluessa ETS2-järjestelmän toiminnan alkamisesta tehtävä vaikutustenarviointi, johon sisältyy jakaumavaikutusten arviointi, ja arvio varannossa jäljellä olevien päästöoikeuksien***

	ympäristövaikutuksista sekä sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista.

Tarkistus 5
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(6) Mekanismia, jolla lisätään hintavakautta rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän kolmen ensimmäisen soveltamisvuoden aikana, olisi vahvistettava huolellisesti, jotta voidaan parantaa entisestään sen kykyä reagoida perusteettomiin hinnanvaihteluihin ja lisätä ennustettavuutta markkinoilla. Tämä voisi tarkoittaa sitä, että markkinoille vapautetaan suurempi määrä päästöoikeuksia. Jos toimenpidettä sovelletaan kaksi kertaa saman 12 kuukauden jakson aikana, myös ylimääräinen vapauttaminen olisi toteutettava kaksi kertaa.	(6) Mekanismia, jolla lisätään hintavakautta rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän kolmen ensimmäisen soveltamisvuoden aikana, olisi vahvistettava huolellisesti, jotta voidaan parantaa entisestään sen kykyä reagoida perusteettomiin hinnanvaihteluihin ja lisätä ennustettavuutta markkinoilla. Tämä voisi tarkoittaa sitä, että markkinoille vapautetaan ***viipymättä*** suurempi määrä päästöoikeuksia. Jos toimenpidettä sovelletaan kaksi kertaa saman 12 kuukauden jakson aikana, myös ylimääräinen vapauttaminen olisi toteutettava kaksi kertaa.

Tarkistus 6
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 6 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(6 a) Rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän liian korkeilla päästöoikeuksien hinnoilla saattaisi edelleen olla suhteettomia vaikutuksia heikossa asemassa oleviin kotitalouksiin, eikä liiallisten hinnanvaihteluiden esiintyminen välttämättä

rajoitu kahteen kertaan vuodessa. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY uudelleentarkastelun yhteydessä on olennaisen tärkeää harkita uusia sosiaalisia suojatoimenpiteitä, ja voi olla aiheellista, että komissio harkitsee vahvempia hinnanrajoituksen välineitä hintavakauden takaamiseksi pitkällä aikavälillä. Tältä osin komissio voisi harkita erilaisia vaihtoehtoja, joihin voisi kuulua esimerkiksi vuoden 2026 hintoina 45 euron tasolle asetetun liiallisen hinnannousun varalta sovellettavan mekanismin vahvistaminen ja sen soveltamisen pidentäminen 31 päivän joulukuuta 2029 jälkeen sekä markkinavakausvarannon mukauttaminen vastaavasti, myös sen osalta, kuinka usein ja kuinka paljon päästöoikeuksia vapautetaan, sekä tarvittaessa sen osalta, kuinka paljon päästöoikeuksia varannossa on, ja tarvittaessa sen arvioiminen, onko mahdollista sallia, että jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti olla väliaikaisesti soveltamatta järjestelmää asuinrakennuksiin edellyttäen, että ne osoittavat voivansa saavuttaa taakanjakotavoitteet ottamalla käyttöön muita toimenpiteitä ja että ne ovat saattaneet Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1275 osaksi kansallista lainsäädäntöään, varmistaneet mahdollisuuden käyttää päästökaupasta saatuja tuloja

	suoraan tukeen, kuten ilmasto-osinkoihin, ilman, että niiden tarvitsee osoittaa myönteistä ympäristövaikutusta, tai ottaneet käyttöön muita toimenpiteitä heikossa asemassa oleville kotitalouksille siirrettyjen kustannusten minimoimiseksi. Komission olisi arvioitava näitä vaihtoehtoja 1 päivään maaliskuuta 2027 mennessä asianmukaisesti niistä aiheutuvien sosiaalisten ja ympäristövaikutusten osalta varmistaen samalla, että ne eivät haittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1119 asetettujen unionin ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Tarkistus 7
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 6 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(6 b) Tässä muutospäätöksessä säädetyn markkinavakausvarannon tarkistamisen jälkeen komission olisi aiheellista tehdä rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmästä vaikutustenarviointi, jotta voidaan arvioida sen sosiaalisia vaikutuksia ja sen vaikutusta ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, sekä jakauma-arviointi niiden heikossa asemassa olevien kotitalouksien lukumäärästä, joiden saataville on asetettu tukea sosiaalisesta ilmastorahastosta ja EIP:n

	ennakkorahoitusvälineestä kyseiseen päivämäärään mennessä, mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan erittely maantieteellisen alueen tyypin, tulonjaon ja sukupuolen mukaan, ja tässä yhteydessä olisi myös harkittava lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan sekä ympäristötavoitteiden tinkimättömyys että sosiaalinen oikeudenmukaisuus ETS2-järjestelmässä.

Tarkistus 8
Ehdotus päätökseksi
1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta
Päätös (EU) 2015/1814
1 a artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1) ***Poistetaan*** 3 kohdan toinen virke***.***	1) ***Korvataan*** 3 kohdan toinen virke ***seuraavasti:***
	”Kyseisessä alakohdassa tarkoitetuista päästöoikeuksista, joita ei ole vapautettu varannosta, 50 prosenttia ei ole 1 päivästä tammikuuta 2034 alkaen enää voimassa. Kyseisessä alakohdassa tarkoitetut jäljellä olevat päästöoikeudet, joita ei ole vapautettu varannosta, eivät ole 1 päivästä tammikuuta 2036 alkaen enää voimassa.”

Tarkistus 9
Ehdotus päätökseksi
1 artikla – 1 kohta – 4 a alakohta (uusi)
Päätös (EU) 2015/1814
1 a artikla – 7 kohta

Nykyinen teksti	*Tarkistus*

	4 a) Korvataan 7 kohdan toinen virke seuraavasti:
Varannosta vapautettavat määrät on jaettava tasaisesti kolmen kuukauden ajanjaksolle, joka alkaa viimeistään ***kahden kuukauden*** kuluttua päivästä, jona edellytykset ovat Euroopan unionin virallisessa lehdessä direktiivin 2003/87/EY 30 h artiklan 8 kohdan mukaisesti julkaistun ilmoituksen perusteella täyttyneet.	”Varannosta vapautettavat määrät on jaettava tasaisesti kolmen kuukauden ajanjaksolle, joka alkaa viimeistään ***30 päivän*** kuluttua päivästä, jona edellytykset ovat Euroopan unionin virallisessa lehdessä direktiivin 2003/87/EY 30 h artiklan 8 kohdan mukaisesti julkaistun ilmoituksen perusteella täyttyneet.”

(32015D1814)

Tarkistus 10
Ehdotus päätökseksi
1 a artikla (uusi)
Päätös (EU) 2015/1814
3 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a artikla
	Lisätään päätöksen (EU) 2015/1814 3 artiklaan alakohta seuraavasti:
	”Neljän vuoden kuluessa direktiivin 2003/87/EY IV a luvussa säädetyn rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökaupan toiminnan alkamisesta komissio tekee vaikutustenarvioinnin, johon sisältyy jakaumavaikutusten arviointi, ja arvion tämän päätöksen 1 a artiklan mukaisessa varannossa jäljellä olevien päästöoikeuksien ympäristövaikutuksista sekä sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista ja määrittää, onko kyseiset päästöoikeudet aiheellista mitätöidä osittain tai kokonaan. Arviointiin on

tarvittaessa liitettävä lainsäädäntöehdotus.”